

„PLAN ODNOWY MIASTA DOBRODZIĘŃ NA LATA 2010-2017”

Dobrodzień, 2010 r.

ul. Niemodlińska 79 pok. 22/23
45-864 Opole
tel./fax. 077/454-07-10
kom. 605-26-24-27, 783-995-101
mail: albeko@poczta.fm, beatapodgorska@poczta.fm

Wykonawcą
„Planu Odnowy Miasta Dobrodzień”
był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Jarosław Górniak
mgr inż. Paweł Synowiec
mgr inż. Marta Janowska
lic. Marta Stelmach
lic. Mariusz Orzechowski

SPIS TREŚCI

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	4
2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA DOBRODZIEŃ	5
2.1. Położenie miasta Dobrodzień	5
2.2. Położenie geograficzne i administracyjne miasta Dobrodzień	6
2.3. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia	7
2.4. Historia miasta Dobrodzień	7
2.5. Struktura przestrzenna miasta Dobrodzień	9
2.6. Zagospodarowanie terenu miasta Dobrodzień	10
2.7. Sytuacja demograficzna	10
2.8. Sytuacja gospodarcza	11
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	12
3.1. Wody powierzchniowe i podziemne	12
3.2. Zasoby przyrodnicze	12
3.3. Dziedzictwo kulturowe	13
3.4. Obiekty i tereny	14
3.5. Infrastruktura społeczna	15
3.6. Infrastruktura techniczna	16
3.7. Kapitał społeczny i ludzki	19
4. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA DOBRODZIEŃ	20
4.1. Identyfikacja problemów w sferze gospodarki:	20
4.2. Identyfikacja problemów w sferze infrastruktury technicznej:	20
4.3. Identyfikacja problemów w sferze sytuacji społecznej:	21
5. ANALIZA SWOT	21
6. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	24
6.1. Wykorzystanie mocnych stron:	24
6.2. Usuwanie słabych stron:	24
6.3. Wykorzystanie szans zewnętrznych:	25
6.4. Niwelowanie zewnętrznych zagrożeń:	25
7. MISJA STRATEGII	25
7.1. Cele strategiczne oraz operacyjne – krótko i długoterminowe	27
8. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	35
9. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIASTA DOBRODZIEŃ ...	37
10. PODSUMOWANIE	39

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w mieście Dobrodzień.	11
Tabela 2. Ilość i wydajność ujęć wodnych na terenie gminy Dobrodzień.	17
Tabela 3. Analiza SWOT.	22
Tabela 4. Wyznaczone cele strategiczne dla miasta Dobrodzienia.	26
Tabela 5. Wieloletni program inwestycyjny na lata 2010 – 2017.	35
Tabela 6. Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Dobrodzień.	38
Tabela 7 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miasta Dobrodzienia.	38

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Schemat planowania rozwoju miasta Dobrodzienia.	4
Rysunek 2. Położenie miasta Dobrodzień.	6
Rysunek 3. Ulica Oleska około roku 1936.	9

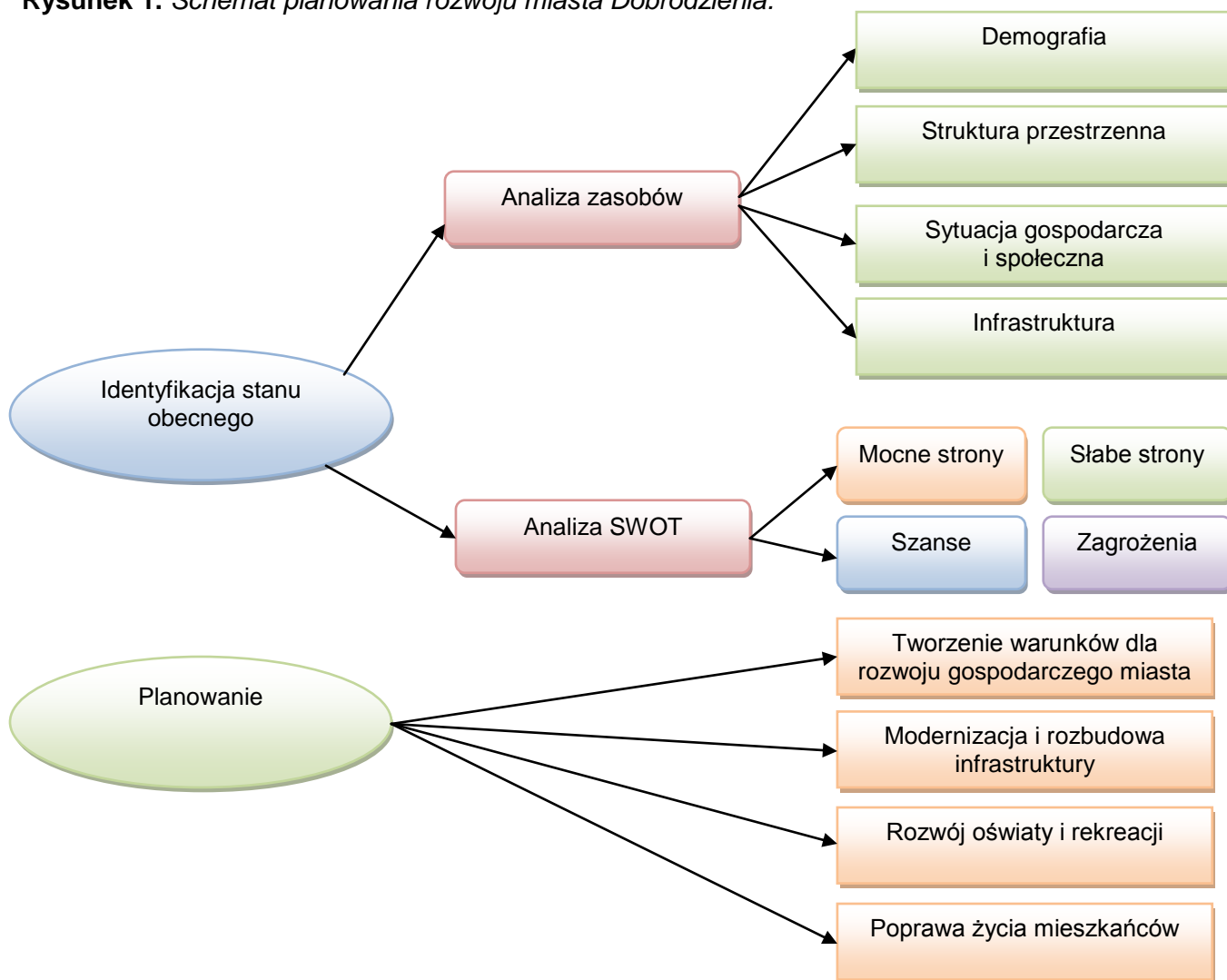
1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Plan Odnowy Miasta Dobrodzień jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego dla Dobrodzienia na lata 2010-2015, który umożliwi ubieganie się o pomoc finansową na przedsięwzięcia kwalifikujące się m.in. do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, w tym w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”. Celem działania jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich.

Opracowanie powstało na podstawie analizy wniosków mieszkańców, które odzwierciedlają ich potrzeby oraz analizy następujących dokumentów:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego,
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Oleskiego,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny i Finansowy Gminy Dobrodzień,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobrodzień.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobrodzień.

Rysunek 1. Schemat planowania rozwoju miasta Dobrodzienia.

Plan Odnowy Miasta Dobrodzień przedstawia m.in.:

- 1). Cel i zakres opracowania.
- 2). Charakterystykę miasta Dobrodzień:
 - położenie miasta,
 - położenie geograficzne i administracyjne miasta,
 - ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia,
 - historia miasta,
 - struktura przestrzenna miasta,
 - zagospodarowanie terenu miasta,
 - sytuacja demograficzna,
 - sytuacja gospodarcza,
- 3). Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości:
 - wody powierzchniowe i podziemne,
 - zasoby przyrodnicze,
 - dziedzictwo kulturowe,
 - obiekty i tereny,
 - infrastruktura społeczna,
 - infrastruktura techniczna,
 - kapitał społeczny i ludzki,
- 4). Ocena mocnych i słabych stron miejscowości:
 - analiza zasobów miejscowości,
- 5). Cel Planu Odnowy i opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

Plan odnowy miasta Dobrodzień szacuje spodziewane efekty planowanych zadań i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy Unii Europejskiej, środków własnych miasta. Plan stanowi dokument otwarty, w zależności od potrzeb społecznych oraz możliwości finansowych będzie mógł być weryfikowany i aktualizowany.

2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA DOBRODZIEŃ

2.1. Położenie miasta Dobrodzień

Miasto Dobrodzień położone jest w północno-wschodniej części województwa opolskiego, w południowej części powiatu oleskiego. Dobrodzień jest siedzibą gminy miejsko – wiejskiej, który zamieszkuje 3 826 mieszkańców. Powierzchnia gminy Dobrodzień wynosi 16 284 ha (163 km²), przy czym jej gęstość zaludnienia wynosi 61 osób/km² (2009 r.). Miasto posiada charakter przemysłowy, a jego funkcje produkcyjne z roku na rok zyskują na coraz większym znaczeniu. Stolica gminy stanowi interesujące zaplecze, zarówno dla turysty, jak i przedsiębiorcy. Liczne zabytki, atrakcje oraz tereny turystyczno-rekreacyjne, stwarzają doskonałe warunki zarówno dla inwestowania jak i dla całorocznego wypoczynku. Miasto Dobrodzień posiada korzystne położenie komunikacyjne pod względem połączeń lokalnych, regionalnych i międzynarodowych (niewielka odległość od miasta Opola, dogodne połączenia drogowe).

Rysunek 2. Położenie miasta Dobrodzień.

2.2. Położenie geograficzne i administracyjne miasta Dobrodzień

Miasto Dobrodzień położone jest w północnej części Opolszczyzny, od wschodu sąsiadując z gminami: Ciasna i Pawonków, od południa z gminami Zawadzkie, Kolonowskie i Ozimek, od zachodu z gminą Zębowice i od północy z gminą Olesno.

Miasto wchodzi w skład gminy Dobrodzień, którą tworzy 16 sołectw: Bzinica Stara - Bąki, Gosławice, Głównicyce - Zwóz, Klekotna, Kocury - Malichów, Ligota

Dobrodzieńska, Makowczyce, Myślina - Turza, Pietraszów, Pludry, Rzędowice, Szemrowice, Warłów, Bzinica Nowa, Kolejka, Błachów.

2.3. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Pod względem geomorfologicznym główne procesy, które ukształtowały tereny opracowania związane były z działalnością lodowca odrzańskiego i jego wód, działalnością erozyjną i akumulacyjną rzek oraz z akumulacyjną działalnością wiatru na przełomie plejstocenu i holocenu. Genetyczny typ rzeźby wskazuje na pochodzenie lodowcowe i wodnolodowcowe, w mniejszym zakresie przestrzennym przy cieku rzeczonym. Rodzaj rzeźby jest równinny przy dolince rzecznej falisty. Wysokości względne wynoszą od 1 do 5 m, a bezwzględne wysokości 232 do 236 m n.p.m. Spadki terenu do 1 %. Teren nie wykazuje żadnych geomorfologicznych przeciwwskazań do zabudowy.

2.4. Historia miasta Dobrodzień

Ziemia Dobrodzieńska sięga II - III okresu epoki brązu (1450 - 1000 lat p.n.e.), z których pochodzą najstarsze znaleziska m.in. przedmioty codziennego użytku. W końcu IV w. i w pierwszej połowie V w. na ziemiach rozwijała się „kultura dobrodzieńska”, która wyróżniła się wyrobami ceramicznymi (dzbany, butle, wiadra, misy, amfory, umba) i metalowymi (topory, oszczepy, noże, radlice, okucia, brzytwy, sprzączki, igły, zapinki, bransolety wisioriki i inne wyroby żelazne i brązowe) o cechach germańskich (gocko -gepidzkich) i sarmackich. Ludność grupy dobrodzieńskiej mieszkała w krótkotrwałych domach prostokątnych, wznoszonych w konstrukcji słupowej.

Dobrodzień od samego początku wchodził w skład księstwa opolskiego, którego pierwszym księciem z linii Piastów był Mieszko Płatonogi. Miasto położone przy dawnym, śląsko-małopolskim szlaku handlowym, po raz pierwszy pojawiło się w dokumentach już w 1267 r., (kilkanaście lat przed nadaniem przez księcia opolskiego Bolesława I - przywilejów w 1279 r. miejscowemu sołtysowi Henrykowi; w 1279 r. - utrwała się nazwa miejscowości – Dobrocin, w 1300 r. Dobradin, w 1574 r. - Dobrodzin, w 1636 r. - Guttentag.

Z tego właśnie okresu pochodzi herb Dobrodzienia o charakterze złożonym (pół orła złotego w błękitnym polu poboczniczy lewej nawiązujący do heraldyki opolskiej linii Piastów Śląskich, a w czerwonym polu poboczniczy prawej znajdująca się połowa róży heraldycznej o płatkach białych z zielonymi wypustkami).

Od 1422 r. w liczącej około 100 mieszkańców miejscowości istniał już dwór, natomiast w 1452 r. wybudowano na jej terenie zamek warowny, otoczony wałami ziemnymi i ostrokołem. W tym samym roku Dobrodzień otrzymał Henryk Kraczkowski od księcia wielkostrzeleckiego Bernarda. Właściciel odebrał wsie Ligoty i narzucił mieszczanom obowiązki pańszczyźniane (w podobny sposób działali następnii właściciele, co przyczyniło się do zastoju w rozwoju gospodarczym miasta). Pomimo panujących niekorzystnych warunków w mieście, rzemiosło ulegało stopniowemu rozwojowi, a zwłaszcza stolarstwo, które z czasem stało się synonimem miasta.

W XV w. istniały również kulturalne związki z Koroną, wielu synów mieszczan studiowało w Akademii Krakowskiej, a niektórzy z nich pełnili poważne funkcje (np. Maciej syn Świętosława z Dobrodzienia był notariuszem i osobistym sekretarzem archidiacona krakowskiego).

Jednym z posiadaczy Dobrodzienia, była Anna Jarocka z Jaroszyna, z domu von Gaschin (od 1612 do 1648), stale zwiększająca obciążenia feudalne. Postać zapisała się niechlubnie w legendach o Czarnej Damie z Dobrodzienia. Najstarszy zabytek miasta stanowi wybudowany z kamienia ciosanego most dworski. Dobrodzień w tym samym okresie został negatywnie doświadczony na

skutek wojny trzydziestoletniej, (udające się w kierunku Opolą wojska króla polskiego Zygmunta pod dowództwem Stanisława Stroinańskiego, styanizowały miasto) oraz pożar, który wybuchnął w 1625 r. i zniszczył miasto.

Niekorzystnym okresem był również 1633 r., podczas którego na Śląsk wkroczyły i splądowały miasto - wojska pod dowództwem saksońskiego generała Arnima Eden oraz najwyższego dowódcy szwedzkiego hrabiego Thurna.

W 1640 r. wybudowano kościół cmentarny p.w. Św. Walentego, jak również ufundowano dla budującego się kościoła Św. Marii Magdaleny monstrancję w stylu gotycko-renesansowym (1650). Pochodzące z 1644 r. wzmianki, mówią o istnieniu szpitala w sąsiedztwie „kościółka Walencinka”, który wspierany był przez Adama Dobrodzieńskiego, magistra sztuk wyzwolonych i filozofii, bakałarza teologii oraz fundatora stypendiów dla ubogiej, lecz zdolnej młodzieży z Dobrodzienia zdobywającej wiedzę we Wrocławiu.

W 1740 r. po wkroczeniu na Śląsk wojsk króla pruskiego Fryderyka II Hohenzollerna, wprowadzono na terenie miasta szereg istotnych zmian administracyjnych (miasto podlegało wówczas pod siódmy departament, którego radca wojenny i podatkowy miał siedzibę w Strzelcach Opolskich, a później w Tarnowskich Górach). Mieszkańcy miasta mieli nadzieję na powstanie „komuny miejskiej”, kiedy to 5 sierpnia 1743 r. wykupili zamek i dobra dobrodzieńskie Franciszka Ludwika barona von Blankowski. Jako, że przejęcie własności przypadło na okres II wojny Śląskiej, mieszczenie nie zdołali właściwie zagospodarować swojej własności i z powodu braku środków finansowych w 1748 r. ponownie zostali poddani kolejnym właścicielom dobrodzieńskich dóbr – przedstawicielom rodów pruskich.

W drugiej połowie XVIII w. miasto Dobrodzień ilością mieszkańców, jak również poziomem życia wyprzedził wiele górnośląskich miast. Z tego okresu pochodzi znane powiedzenie „w Oleśnie pycha, w Lublińcu błoto, a w Dobrodzieniu złoto”.

Jego rozwój został zahamowany, kiedy rozwinął się przemysł na Górnym Śląsku, a Dobrodzień został pominięty podczas budowy kolei żelaznej łączącej okoliczne miasta, co wiązało się z utraceniem przez miasto pozycji w ruchu tranzytowym i transporcie handlowym. Ponadto w 1846 r. wybuchł ogromny pożar, który doszczętnie zniszczył centralną część miasta (ratusz z sądem, średniowieczny kościół katolicki na rynku, probostwo, pocztę, synagogę z 1781r., folwark dworski wraz z gorzelnią i wiele innych budynków: 136 domów i 145 zabudowań gospodarczych). Ocalał jedynie drewniany barokowy kościół Św. Walentego i kilka domów na obrzeżach. Pomoc w odbudowie zaproponowały okoliczne miasta oraz książę brunszwicki (właściciel dworu oraz król pruski Fryderyk Wilhelm IV). W latach 1848 – 1849 wybudowano m.in. ratusz oraz pałac w stylu neoklasycystycznym, kościół ewangelicki, kościół katolicki w rynku w stylu eklektycznym (budowę wznoszono pod kierunkiem m.in. mistrza murarskiego Wawrzyńca Gonske), ponadto wspólnota żydowska w latach 1848-1863 r., wybudowano: nową synagogę, dużą łaźnię oraz dwuklasową szkołę.

W 1884 r. właścicielem Dobrodzienia, został następca tronu saskiego Albert, który po koronacji w 1904 roku przybrał imiona Fryderyk August III, na którego cześć urzędnicy nadleśnictwa wzniesiono w 1932 r. w Rzędowicach za leśniczówką duży kamień z wrytymi literami „FAR” (Fridericus Augustus Rex) wraz z koroną i napisem w jęz. niemieckim „Ich niezapomnianemu Królewskiemu Panu urzędnicy leśni Nadleśnictwa Dobrodzień 1932”.

Rysunek 3. *Ulica Oleska około roku 1936.
Po lewej budynek szpitala w Dobrodzieniu.*

Z inicjatywy saksońskiej królowej Karoli wybudowano w Dobrodzieniu w 1898 r. nowy szpital, który na cześć „anioła ubogich” nazwano „Zakładem królowej Karoli”. W 1919 r. król Fryderyk August sprzedał część dóbr państwu i osobom prywatnym, a na podstawie prawa pruskiego z 27 grudnia 1927 r. majątek dobrodzieński został nabyty przez państwo niemieckie. Dla uczczenia mężczyzn, poległych w I wojnie światowej w latach 1914 – 1918, miasto ufundowało pomnik z brązu (zachowany jedynie na fotografiach).

Od 15 czerwca 1922 r. po podziale Górnego Śląska, Dobrodzień pozostał w granicach Niemiec i stał się miastem powiatowym (utworzono najmniejszy w Rzeszy powiat dobrodzieński, którego obszar wynosił 322,52 km²). W tym okresie, dokonano szeregu zmian, m.in.: poprowadzono w mieście światło elektryczne, wybudowano budynki starostwa wraz z siedzibą urzędu skarbowego itp.

W okresie międzywojennym działało na terenie miasta kilka polskich organizacji: Koło Związku Polaków w Niemczech, Koło Młodych Polaków i Harcerzy w Niemczech, Oddział Polskiego Banku Ludowego (1935).

W myśl międzynarodowych umów i postanowień poczdamskich Dobrodzień znalazł się w granicach Polski, w powiecie lublinieckim, w województwie katowickim. Dnia 15 kwietnia 1945r. komendantura Armii Czerwonej przekazała miasto polskim władzom administracyjnym.

Od 1953 r. rozpoczął działalność Państwowy Ośrodek Maszynowy w Dobrodzieniu, a od 1955 r. przez kolejne lata powstawały m.in.: Dobrodzieńskie Fabryki Mebli, obiekty handlowe itp.

W 1983 r. z inicjatywy A. Franczoka powstało Dobrodzieńskie Towarzystwo Regionalne, którego celem zasadniczym było upowszechnianie wiedzy o regionie. W latach 1984 i 1987 wydane zostały dwa zeszyty historyczne, zawierające opracowania wybranych fragmentów przeszłości miasta. Od 1993 r. założenia te spełnia pismo samorządowe „Echo Dobrodzienia i okolic”. Na szczególną uwagę zasługują opracowania Edwarda Goszyka, który systematycznie odkrywa przed nami nieznanne fakty historyczne.

Dnia 1 stycznia 1999 r. w wyniku zmian w podziale administracyjnym kraju, Dobrodzień powrócił na Ziemię Opolską.

Obecnie w gminie w zakresie produkcji, usług i handlu prowadzi działalność około 500 podmiotów gospodarczych. W tym czasie, w ramach działalności Dobrodzieńskiego Ośrodka Kultury i Sportu kierowanego przez Stanisława Górskiego zorganizowano również wiele imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim. Dobrodzień wchodzi w nowy wiek z nadzieją na szybszy rozwój w różnych dziedzinach działalności gospodarczej i społecznej.

2.5. Struktura przestrzenna miasta Dobrodzień

W 1374 r. Dobrodzień otrzymał prawa miejskie, oparte na prawie magdeburskim z rąk księcia Władysława Opolczyka, natomiast dnia 21 sierpnia 1384 r. książę Władysław obdarował miasto wieloma przywilejami (miasto uzyskało dwie wioski - Ligoty wraz z wszystkimi polami, lasami oraz dochodami), dzięki czemu mieszkańcy byli zwolnieni od wszystkich innych powszechnych opłat, danin i robót. Od 1422 r. w liczącej około 100 mieszkańców miejscowości istniał już dwór, natomiast w 1452 r. wybudowano na jej terenie zamek warowny, otoczony wałami ziemnymi i ostrokołem.

Niekorzystnym okresem dla miasta był 1633 r., podczas którego na Śląsk wkroczyły i splądrowały miasto - wojska pod dowództwem saksońskiego generała Arnima Eden oraz najwyższego dowódcy szwedzkiego hrabiego Thurna. Pomimo tych wydarzeń w 1640 r. wybudowano kościół cmentarny p.w. Św. Walentego, jak również ufundowano dla budującego się kościoła Św. Marii Magdaleny monstrancję w stylu gotycko-renesansowym (1650).

Miasto ucierpiało również z powodu pożaru, który wybuchł w 1846 r. i doszczętnie zniszczył centralną część miasta. Podczas pożaru nie spłonął wyłącznie drewniany barokowy kościół Św. Walentego, jak również kilka domów na obrzeżach. Pomoc w odbudowie zaproponowały okoliczne miasta oraz książę brunszwicki (właściciel dworu oraz król pruski Fryderyk Wilhelm IV). Priorytetem odbudowy miasta, było wytyczenie większego rynku z szeregiem ulic oraz zmodyfikowanie średniowiecznego układu urbanistycznego miasta. W okresie 1848 – 1849 wybudowano m.in. ratusz oraz pałac w stylu neoklasycystycznym, kościół ewangelicki (1848-1851), kościół katolicki w rynku w stylu eklektycznym (1851-1855). Budowle wznoszono pod kierunkiem m.in. mistrza murarskiego Wawrzyńca Gonske. Ponadto wspólnota żydowska wybudowała w 1848 r. nową synagogę, w 1850 - dużą łaźnię, a w 1863 r. dwuklasową szkołę.

Od 15 czerwca 1922 r. po podziale Górnego Śląska, Dobrodzień pozostał w granicach Niemiec i stał się miastem powiatowym (utworzono najmniejszy w Rzeszy powiat dobrodzieński, którego obszar wynosił 322,52 km²).

2.6. Zagospodarowanie terenu miasta Dobrodzień

Powierzchnia gminy Dobrodzień wynosi 16 284 ha (163 km²). Struktura użytkowania gruntów w gminie Dobrodzień przedstawia się następująco (wg stanu na dzień 20.05.2002 r.):

- użytki rolne: 6 764 ha, w tym: grunty orne - 5 088 ha, sady - 5 ha, łąki - 1 318 ha, pastwiska - 353 ha,
- lasy i grunty leśne : 7 665 ha,
- pozostałe grunty i nieużytki: 1 855 ha.

Klasyfikacja gleb, występujących na terenie gminy, przedstawia się następująco:

Na terenie gminy nie występują gleby klas bonitacyjnych I i II.

- klasa IIIa – 1 ha,
- klasa IIIb - 75 ha,
- klasa IVa - 754 ha,
- klasa IVb - 1 702 ha,
- klasa V - 1 669 ha,
- klasa VI - 758 ha,
- Ilość gospodarstw rolnych:
 - do 2 ha – 464,
 - od 2 do 5 ha – 298,
 - od 5 do 7 ha – 103,
 - od 7 do 10 ha – 120,
 - od 10 do 15 ha - 102,
 - powyżej: 15 ha – 75.

2.7. Sytuacja demograficzna

Według danych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu – liczba mieszkańców w gminie na koniec 2009 r. wynosiła 10 093 osoby z tego w mieście 3 826 osób tj. 37,9% a na terenach wiejskich 6 267 osób tj. 62,1%. W porównaniu z 2006 r. nastąpił spadek liczby mieszkańców ogółem o ok. 3,3%

- w mieście liczba mieszkańców spadła łącznie o 169 osób, a na terenach wiejskich liczba mieszkańców spadła o 180 osób.

Obserwuje się migracje ludności z terenu gminy poza granicę państwa oraz ujemny przyrost naturalny. Średnia gęstość zaludnienia na koniec 2009 r. wyniosła ok. 61 osób na 1 km². Szacuje się, że w kolejnych latach będzie następował dalszy spadek liczby ludności. Tabela nr przedstawia liczbę ludności w gminie Dobrodzień w latach 2006-2009 oraz prognozowaną liczbę ludności na 2012 r. i 2016 r.

Tabela 1. Liczba ludności w mieście Dobrodzień.

Miasto	Liczba ludności w roku:					
	2006	2007	2008	2009	Szacunkowo	
					2012	2016
Miasto Dobrodzień	3 995	3 916	3 851	3 826	3 807	3 731

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ewidencji ludności z Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu

2.8. Sytuacja gospodarcza

Cechą charakterystyczną miasta jest przeważający przemysł stolarski (działalność produkcyjna i usługowa prowadzona przez ok. 100 zakładów stolarskich).

Ponadto na obszarze Dobrodzienia funkcjonują przedsiębiorstwa z kategorii handel i naprawa (w większości przedsiębiorstwa zatrudniające kilka osób). Na jego terenie, zlokalizowane są również mniejsze zakłady przemysłowe (produkcja wyrobów, piekarnictwo, rzeźnictwo, produkcja części do silników), usługowe (produkcja pieców CO) jak również rzemieślnicze.

Duża liczba małych zakładów zlokalizowana jest natomiast w przemieszaniu z zabudową mieszkaniową, lub wręcz w budynkach gospodarczych, przy budynkach mieszkalnych.

Do największych podmiotów, działających na terenie miasta Dobrodzień, należą:

- KLER SA,
- „Mebel Rust”,
- PPHU Meble Pyka,
- Meble Jonczyk,
- „ZP-H-U Karliczek Meble”,
- ZUH Meblo – Nowak,
- Meble Nowak,
- Meble Grabiński,
- Meble Kaczmarczyk,
- Zakład Stolarski Usługi Eksportowo- Importowe Handel Jasionek,
- Meble Bryłka.

Na terenie gminy Dobrodzień zarejestrowanych jest 538 podmiotów gospodarczych.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

3.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Tereny opracowania należą do zlewni Małej Panwi. Wody powierzchniowe odprowadzają jej lokalne dopływy. Obszar obejmujący północno-zachodnią i zachodnią część miasta Dobrodzień jest odwadniany przez lewostronny dopływ Myślinki przecinający teren z południowego wschodu na północny zachód. Ciek ma szerokość do 2m, głębokość do 0,7 m. Ciek wodny posiada nieregularną linię brzegową, a na jego brzegach na znacznej części brzegu w odległości 5 m od koryta występuje strefa łąkowo- murawowa oraz zadrzewienia i zakrzaczenia.

W północno wschodniej części terenu biegnie rów melioracyjny w którym woda występuje okresowo.

3.2. Zasoby przyrodnicze

Pomniki przyrody

Na terenie miasta i gminy Dobrodzień znajdują się 2 pomniki przyrody ożywionej (drzewa) ustanowione zarządzeniem Wojewody Częstochowskiego nr 4/96: dąb szypułkowy w Leśnictwie Brzezinki, grupa drzew (trzy buki) w Leśnictwie Wystrzyca.

Zieleń urządzona

Na obszarze miasta Dobrodzień znajdują się obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie przyrody i muzeach:

- zespół dworski w Dobrodzieniu obejmujący pałac i park o powierzchni 3,8 ha,
- cmentarz ewangelicki i cmentarz żydowski w Dobrodzieniu.

Na terenie miasta Dobrodzień dominują zbiorowiska segetalne tzn. chwastów towarzyszących uprawom rolnym, zarówno zbożowym, jak i okopowym z klasy Stellarietea mediae, które na tym obszarze posiadają nikłe walory przyrodnicze.

Jedynie w sąsiedztwie ciek, przepływającego przez działkę, stwierdzono zbiorowiska roślin błotnych i szuwarowych. Występuje tu szuwar mozgi trzcinowatej Phalaridetum arundinaceae z klasy Phragmitetea oraz fitocenozy z dominacją trzcinika lancetowatego Calamagrostis canescens. Brzegi ciek porasta roślinność błotna i szuwarowa. Rosną tu m.in.: sit rozpięchły Juncus effusus i turzyca błotna Carex acutiformis. Rosną tu również pojedyncze olsze czarne Alnus glutinosa. W północnej części miasta stwierdzono występowanie następujących zbiorowisk roślinnych: zbiorowisko łąkowe z rzędu Molinietalia oraz zbiorowisko segetalne z klasy Stellarietea mediae. Łąki wilgotne z rzędu Molinietalia występują na terenie niżej położonym, w dolinie strumienia i są ubogie pod względem florystycznym. W zbiorowisku tym dominują m.in.: wiechlina łąkowa Poa pratensis, wiechlina zwyczajna Poa trivialis, śmiełek darniowy Deschampsia caespitosa, mietlica pospolita Agrostis capillaris, kostrzewa łąkowa Festuca pratensis, koniczyna polna Trifolium arvense, babka lancetowata Plantago lanceolata, krwawnik pospolity Achillea millefolium, Tomka wonna Anthoxantum odoratum. Występują tu zbiorowiska segetalne czyli chwastów towarzyszących uprawom rolnym, zarówno zbożowym, jak i okopowym z klasy Stellarietea mediae.

3.3. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie miasta Dobrodzień, znajduje się wiele rozmaitych oraz cennych pod względem historycznym i kulturowym zabytków:

- Zabytkowy kościół drewniany p.w. św. Walentego z I połowy XVII w.,
- Zabytkowy most z 1610 r.,
- Kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny - wybudowany w latach 1851-1854, którego styl nawiązuje do stylu eklektycznego,
- Ratusz Miejski z 1848 r. – wybudowany w stylu neoklasycystycznym w czasach Wiosny Ludów,
- Zabytkowy Park Miejski - od średniowiecza do końca XIX w. miejsce dzisiejszego parku zajmował staw określany mianem „zamkowego”, przy nim pierwotnie zlokalizowany był młyn, a w latach 1769-1873 wielki piec oraz towarzyszące mu urządzenia hutnicze, w latach 1884 - 1914 staw został osuszony, a na jego miejscu założono park; park odnowiono w 2003 r.,
- Zabytkowy cmentarz ewangelicko - augsburski - założony w połowie XIX w. w pobliżu kościoła ewangelickiego wybudowanego w 1848 r.; w 1893 r. w Dobrodzieniu została utworzona samodzielna parafia ewangelicko-augsburska licząca 347 parafian,
- Zabytkowy cmentarz żydowski - cmentarz pochodzi z końca XVII w. o czym świadczą najstarsze zachowane do dziś macewy; na cmentarzu znajdują się m. in. macewy rodziny Stein – krewnych żydowskiej świętej kościoła katolickiego Edyty Stein,
- Zespół pałacowo-parkowy – obecnie "Park Hotel" - pałac wybudowany w latach 1848-1849, w stylu neoklasycystycznym (siedziba ówczesnych właścicieli Dobrodzienia),
- Kryta pływalnia „Delfin” - budynek wybudowano w technologii szkieletu drewnianego w latach 1999-2001,
- Izba Regionalna - otwarta w maju 2004 r., założona przez Członków Międzygminnego Towarzystwa Regionalnego Dobrodzień-Zębówice; stanowi miejsce, w którym gromadzone są dokumenty i przedmioty o wartości historycznej,
- Zakład Opiekuńczo Lecznicy im. Królowej Karoli w Dobrodzieniu,

Gmina Dobrodzień posiada opracowany „Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2008 - 2012 dla gminy Dobrodzień”, który został przyjęty Uchwałą Nr XIX/148/2008 Rady Miejskiej z dnia 21 lipca 2008 r. W/w program otrzymał pozytywną opinię (znak: WUOZ-I-ZW-460/8/2007) Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu z dnia 09 stycznia 2008 r.

Miasto Dobrodzień może pochwalić się również bogatym życiem kulturowym, albowiem na jego terenie, organizowanych jest w ciągu roku wiele interesujących imprez środowiskowych, m.in.:

- Koncert z okazji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Bieg długodystansowy i marsz Nordic Walking „Policz się z cukrzycą”,
- Liga koszykówki seniorów,
- Turniej zakładów pracy w piłce nożnej halowej o Puchar Stowarzyszenia „Dobrodzień Potrzebującym”,
- Międzygminny Konkurs Matematyczny „Laur Marii”,
- Dobrodzieńskie Święto Poezji,
- Eliminacje Miejskie Konkursu Recytatorskiego dla Szkół Podstawowych i Gimnazjum,
- Dobrodzieńska Liga Koszykówki,
- Majowy Turniej Siatkówki,
- Festiwal Piosenki Przedszkolnej,
- Bieg Majowy,
- Zawody Wędkarskie z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka,
- Dzień Strażaka. Zawody Sportowo-Pożarnicze o Puchar Burmistrza Dobrodzienia,

- Dobrodzieńska Liga Koszykówki,
- Spotkania Zespołów Artystycznych Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Źródło”,
- Dobrodzieńska Liga Koszykówki,
- Mecz pokazowy koszykówki „Północ-Południe” Dobrodzienia,
- Turniej zakładów pracy w piłce nożnej 6-osobowej o Puchar Stowarzyszenia „Dobrodzień Potrzebującym”,
- „Tańczące przedszkolaki”,
- Wakacyjna Liga Piłkarskich „6-tek”,
- Dni Dobrodzienia,
- „Dobrodzieńska Dycha”- bieg długodystansowy,
- Dożynki Gminne,
- Zawody Wędkarskie, Zawody Modeli Pływających oraz Regaty Żaglówek „Pożegnanie Lata”,
- Zawody Pływackie o Puchar Burmistrza Dobrodzienia,
- Festiwal Muzyki Rockowej „PRO-ROCK”,
- Marsz Nordic Walking o „Srebrny Sygnet z Orłem w Koronie”,
- Bieg Długodystansowy o „Srebrny Sygnet z Orłem w Koronie”,
- Uroczysty koncert z okazji Odzyskania Niepodległości,
- Otwarte Mistrzostwa Dobrodzienia w Tenisa Stołowego w kategorii kadetów, juniorów, seniorów, weteranów,
- Gwiazdkowy Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Stowarzyszenia „Dobrodzień Potrzebującym”,
- Turniej Brydża Sportowego Parami o Puchar Śnieżnego Płatka,
- Mikołajkowy Turniej Tańca Towarzyskiego.

W dniu 29 marca 2004 r. Rada Miejska podjęła Uchwałę Nr XVII/125/04, odnośnie przyznawania odznaki „Srebrna Róża Dobrodzieńska, zamieszkałym na terenie gminy przez co najmniej 5 lat, którzy z racji swojej działalności przyczyniają się do rozwoju gminy i dają przykład zasługujący na propagowanie i naśladowanie w dziedzinie: kultury, sportu, przedsiębiorczości i samorządności. Odznaka przyznawana jest również osobom za całokształt swojej działalności w rozwoju społeczności lokalnej.

3.4. Obiekty i tereny

Miasto Dobrodzień słynie przede wszystkim z produkcji pięknych i solidnych mebli, które znane są daleko poza granicami województwa opolskiego.

Gmina stanowi również cenny pod względem krajobrazowym obszar, ze względu na położenie jej na łagodnych wzniesieniach, a dodatkowo w dorzeczu Małej Panwi. Teren uzupełniają niewielkie, ale głębokie doliny rzek: Myśliny, Bziniczki, Smoliny.

Dobrodzieńskie wody oraz lasy, stanowią nie tylko atrakcję turystyczną, ale również miejsce gdzie spotykane są rośliny chronione, z kolei rzeki, potoki oraz stawy to środowisko rzadkich ptaków.

Na terenie miasta występują także miejsca, gdzie można pospacerować i odpocząć, a jest to mianowicie założony w latach 1884 – 1914, a później odnowiony w 2003 r. zabytkowy Park Miejski oraz zespół pałacowo-parkowy – obecnie ”Park Hotel”, wybudowany w latach 1848-1849, w stylu neoklasycystycznym.

Gmina Dobrodzień posiada wytyczone i oznakowane ścieżki rowerowe, zachęcające do uprawiania czynnych form turystyki, jak również stwarzające możliwość poznawania walorów przyrodniczo-historycznych doliny Małej Panwi. W granicach gminy znajdują się 4 trasy rowerowe o łącznej długości 28,9 km, przebiegające od miejscowości: Kolonowskie przez Kolejkę (w miejscowości znajduje się gospodarstwo agroturystyczne ze stadniną koni), a także Bzinicę (powstałe zabudowania folwarczne, kaplica) Bąki, Dobrodzień, Ligotę Dobrodzieńską, Myślinę (zalew w dawnej piaskowni, stacja PKP) do Staniszcza Małych.

3.5. Infrastruktura społeczna

Działalność kulturalna, rekreacyjna oraz sportowa na terenie gminy Dobrodzień, koordynowana jest przez Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu, który w swojej strukturze zawiera:

- Salę Widowiskową – Kino,
- Salę Kameralną – Galeria,
- Świetlicę Internetową,
- Salę języków obcych,

- Salę Muzyczną,
- Modelarnię,
- Bibliotekę Miejską,
- Kawiarnię.

Dodatkowymi placówkami, znajdującymi się na terenie miasta są:

- Pływalnia „DELFIN”, przy ul. Solnej 5,
- Stadion Miejski, przy ul. Piastowskiej.

Miejszem, w którym gromadzone są dokumenty i przedmioty o wartości historycznej, pochodzące z terenu gminy, jest otwarta w maju 2004 r. Izba Regionalna, założona przez Członków Międzygminnego Towarzystwa Regionalnego Dobrodzień-Zębówice.

Turyści odwiedzający miasto Dobrodzień oraz jego okolice, mają możliwość zatrzymania się w hotelu, bądź w restauracjach, znajdujących się na terenie miasta.

Baza noclegowa miasta Dobrodzień:

- PARK HOTEL, znajdujący się przy ul. Parkowej 5,
- Motel, położony przy ul. ul. Mickiewicza 5 (5 pokoi oraz sklep).

Restauracje oraz kawiarnie, znajdujące się na terenie miasta:

- "Zajazd Alex" J. i A. Szmigiel zlokalizowany przy ul. Piastowskiej 85,
- Cafe Kult przy ul. Lubliniecka 14
- "Mistella" na ul. Placu Wolności 23,
- "Murzynek" Restauracja H. Czapla na ul. ks. Gładysza 2,
- Pizzeria HEXA przy ul. Oleskiej 2.

3.6. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie miasta w gaz ziemny

Miasto Dobrodzień nie jest wyposażony w system gazu przewodowego, jednakże istnieje możliwość jej zgazyfikowania, w oparciu o przebiegający przy wschodniej granicy gminy gazociąg wysokociśnieniowy relacji Komorno - Tworzeń (dwie nitki gazowe $\varnothing=500$ mm, P=6,4 MPa). Firmą opracowującą koncepcję gazyfikacji miasta Dobrodzień jest firma GEN GAZ Energia Sp. z o.o. z Wrocławia. Koncepcja gazyfikacji miasta Dobrodzień, zawiera m.in.:

- I etap – wybór obszaru do gazyfikacji:
 - określenie zapotrzebowania na gaz,
 - koncepcja sieci gazowej,
 - określenie nakładów inwestycyjnych,
 - obliczenie efektywności ekonomicznej.
- II etap – realizacja:
 - zawarcie umów o podłączenie do sieci gazowej,
 - finansowanie,
 - projektowanie,
 - przetarg,
 - wykonanie .
- III etap - eksploatacja gazu.

Ponadto koncepcja dopuszcza możliwość rozszerzenia sieci na pozostałe miejscowości gminy.

Zaopatrzenie miasta w energię ciepłą

Na terenie miasta Dobrodzień nie występuje scentralizowany system ciepłowniczy. Na omawianym obszarze znajduje się kilkanaście niewielkich kotłowni lokalnych, które dostarczają ciepło na potrzeby budynków. Jednymi z najważniejszych kotłowni jest: kotłownia należąca do Fortum Częstochowa S.A., zasilająca kilka budynków wielorodzinnych (w/w kotłownia bierze pod uwagę zaopatrzenie w ciepło - centrum miasta Dobrodzień) oraz kotłownia opalana biomasą należąca do zakładu KLER S.A., zasilająca budynek Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego (kotłownia pracuje głównie na potrzeby własne KLER S.A.). Większość zakładów i gospodarstw domowych znajdujących się na terenie gminy, wytwarza ciepło w przydomowych kotłowniach i indywidualnych piecach, opalanych głównie węglem kamiennym.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej eksploatuje na terenie miasta Dobrodzień 6 kotłowni lokalnych:

- ul. Piastowska 6,
- ul. Piastowska 25,
- ul. Piastowska 70 (planuje się również rozważyć możliwość połączenia budynku do kotłowni na biomasę Firmy Kler SA.),
- Plac Wolności 2,
- ul. Moniuszki 2,
- ul. Oleska 15.

Zaopatrzenie miasta w energię elektryczną

Gmina Dobrodzień jest w całości zelektryfikowana. Linie wysokiego napięcia WN (110 kV) przebiegające przez teren gminy zbiegają się w Głównym Punkcie Zasilania GPZ "Dobrodzień" (110/15 kV), przy ulicy Oleskiej w Dobrodzieniu:

- linia jednotorowa (110 kV) relacji Zawadzkie – Dobrodzień,
- linia jednotorowa (110 kV) relacji Dobrodzień – Sowczyce.

Infrastruktura transportowa

Dobrodzień posiada korzystne położenie komunikacyjne pod względem połączeń lokalnych, regionalnych i międzynarodowych, ze względu na niewielką odległość od miasta Opola i dogodne połączenia drogowe, również z pobliskimi gminami. Sieć drogową miasta tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz lokalne i dojazdowe. Najważniejszymi i najczęściej uczęszczanymi drogami w mieście Dobrodzień są:

- droga Krajowa Nr 46 o długości 13,5 km, relacji Kłodzko – Szczekociny,
- droga Wojewódzka Nr 901 o długości 19,5 km, relacji Olesno - Gliwice.

Ponadto zrealizowano budowę obwodnicy miasta Dobrodzień na Drodze Krajowej Nr 46. Planuje się także budowę obwodnicy miasta w ciągu Drogi Wojewódzkiej Nr 901 wraz z jej połączeniem z obwodnicą Drogi Krajowej Nr 46.

Miasto Dobrodzień stanowi główny węzeł komunikacyjny gminy, w którym zbiegają się, oprócz w/w dróg krajowych i wojewódzkich, drogi powiatowe relacji:

- Dobrodzień – Ciasna,
- Dobrodzień – Sieraków Śląski,
- Dobrodzień – Zębówice - Turawa,
- Dobrodzień – Myślina.

Długość dróg powiatowych w gminie wynosi 46,8 km. Sieć drogową uzupełniają drogi gminne o długości 84 km (w tym utwardzone 39 km).

Przez miasto przebiega linia komunikacyjna PKS, obsługująca prawie wszystkie miejscowości gminy Dobrodzień. Autobusy kursują m.in. do Opola, Lublińca, Ozimka, Strzelec Opolskich, Częstochowy, Katowic.

Zaopatrzenie miasta w wodę

Miasto Dobrodzień posiada 2 ujęcia wody, o łącznej wydajności 161 m³/h. Ponadto planowana jest wymiana sieci wodociągowej w Dobrodzieniu.

Tabela 2. Ilość i wydajność ujęć wodnych na terenie gminy Dobrodzień.

Miejscowość	Wydajność [m ³ /godz.]	Zasilane miejscowości
Dobrodzień, ul. Rzędowicka	95	Dobrodzień, Błachów
Dobrodzień, ul. Lubliniecka	66	Hadasiki, Gosławice, Zwóz, Główczyce, Rzędowice, Kocury Malichów, Warów, Szemrowice.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu

Odprowadzanie ścieków

Sieć kanalizacyjna gminy zajmuje ok. 35% jej powierzchni. Długość sieci w Dobrodzieniu liczy 17,7km i wyposażona jest w przyłącza. Ścieki pochodzące z miasta Dobrodzień odprowadzane są systemem kanalizacji do oczyszczalni ścieków typu „LEMNA” w Dobrodzieniu, o wydajności 1 686 m³/d.

Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Dobrodzieniu przedstawia się następująco:

- średnia wydajność – 1 686 m³/dobę,
- wydajność maksymalna – 1 957 m³/dobę,
- ogólna charakterystyka elementów mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków typu „Lemna”:
 - rurociąg doprowadzający - Ø 400 mm,
 - piaskownik poziomy (wymiary: 2,3 x 18 x 1,3 m),
 - poletko osadowe (wymiary: 4,0 x 2,5 x 0,8 m),
 - punkt zlewny (wymiary: 3,0 x 3,0 m),
 - staw napowietrzany (kubatura: 36 580 m³),
 - komora nityfikacji (wymiary: 11,5 x 6,6 x 3,8 m),
 - komora koagulacji,
 - staw doczyszczający „Lemna” (kubatura: 36 370m³),
 - urządzenie odprowadzające,
 - komora pomiarowa.

Gospodarka odpadami

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie Dobrodzień, został przyjęty Uchwałą Nr VI/39/2007 przez Radę Miejską w Dobrodzieniu. Ponadto 4 października 2006 r. Burmistrz Dobrodzienia zarządzeniem Nr 74/2006, poinformował o wymaganiach, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie gminy Dobrodzień, w zakresie niektórych usług komunalnych.

Na koniec 2009 r. zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych na terenie gminy Dobrodzień, objętych było ok. 98% mieszkańców. Zmieszane odpady komunalne, zbierane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dobrodzieniu, kierowane są na składowisko w Kielczy, którego administratorem jest Zakład Gospodarki Komunalnej ZAW-KOM Sp. z o.o. Zawadzkie. Z kolei selektywnie zebrana część odpadów, kierowana jest do odbiorców odpadów prowadzących działalność w zakresie odzysku materiałowego i energetycznego.

Wykaz firm posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Dobrodzień:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dobrodzieniu,
- Remondis Opole Sp. z o.o. (Nr decyzji: B.RG/7664/1/2007 z dnia 5.02.2007 r.),
- SITA Częstochowa (Nr decyzji: B.RG/7664/5/2006 z dnia 10.11.2006 r.),
- A.S.A. Lubliniec (Nr decyzji: B.RG/7664/3/2006 z dnia 19.10.2006 r.).

Selektywny system zbiórki odpadów, złożony jest z dwóch sposobów ich zbierania:

- system donoszenia – polegający na zbieraniu odpadów w zbiorczych kontenerach dostępnych dla mieszkańców,
- system workowy – opierający się na odbiorze wysegregowanych odpadów z gospodarstw domowych systemem zbiórki odpadów przez mieszkańców posesji jednorodzinnych.

Ponadto na terenie miasta Dobrodzień wprowadzona została selektywna zbiórka odpadów typu:

- wielkogabaryty,
- zużyte baterie,
- lampy fluorescencyjne,
- przeterminowane leki,
- zużyte urządzenia elektryczne elektroniczne.

Na terenie miasta dochodzi do powstawania tzw. „dzikich wysypisk” odpadów, czyli miejsc składowania bądź magazynowania m.in.: odpadów budowlanych (gruz budowlany), gałęzi, odpadów wielkogabarytowych, jak również odpadów komunalnych. Na terenie miasta likwidacja „dzikich wysypisk” prowadzona jest na bieżąco.

Na terenie miasta Dobrodzień istnieją 2 instalacje do odzysku odpadów:

- Zakład Meble Jończyk w Dobrodzieniu (odzysk odpadów o kodzie: 030105, proces R1, moc przerobowa 65 Mg/rok),
- Kler S.A. Kociołnia opalana biomasą w Dobrodzieniu (odzysk odpadów o kodzie: 030105).

3.7. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miasta Dobrodzień, działają m.in.:

- działające podmioty:

- Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu, z siedzibą na Placu Wolności 24,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, z siedzibą na Placu Wolności 1,
- Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, z siedzibą na Placu Wolności 24,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej mieszczący się przy ul. Piastowska 25,

- OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna - OSP Dobrodzień,

- stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie „Nasz Dom” Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu Plac Wolności 24,
- Stowarzyszenie „Dobrodzień Potrzebującym” Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu Plac Wolności 24,

- towarzystwa, związki:

- Międzygminne Towarzystwo Regionalne Dobrodzień – Zębowice Dobrodzień Pl. Wolności 1,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Dobrodzień ul. Oleska 7, 46-380 Dobrodzień,
- Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Niemców Dobrodzień Plac Wolności 7, 46-380 Dobrodzień,
- Międzyszkolne Koło Krajoznawczo–Turystyczne Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych, Dobrodzień ul. Piastowska 17, 46-380 Dobrodzień,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Dobrodzień,
- Polski Związek Wędkarski Koło Dobrodzień,
- Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu Pl. Wolności 24 46 - 380 Dobrodzień.

- kluby sportowe:

- Klub Sportowy „START” Dobrodzień - Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu, Plac Wolności 24,
- Uczniowski Klub Sportowy „VEGA” Dobrodzień ul. Piastowska 17,

- sekcje sportowe:

- sekcja piłki nożnej: powstała 1 września 1958 roku,
- sekcja koszykówki: powstała 1990,
- szkołka piłkarska „AS” oddział Dobrodzień - powstała na początku listopada 2007 r.

Ponadto na terenie miasta Dobrodzień znajdują się m.in.:

- Publiczna Szkoła Podstawowa ul Piastowska 49,
- Publiczne Gimnazjum ul. Piastowska 17,
- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi ul. Piastowska 64.
- Zespół Ekonomiczno - Administracyjny Szkół i Przedszkoli, mieszczący się przy Placu Wolności 1,
- Zespół placówek edukacyjnych ul. Piastowska 35 oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Oleska 7, których organem prowadzącym jest Powiat Oleski.

Przedszkola

W chwili obecnej wszystkie dzieci sześciolatnie objęte są wychowaniem przedszkolnym w ramach istniejącej sieci przedszkoli, zespołu szkolno – przedszkolnego i oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej. W miarę potrzeb tworzone będą oddziały przedszkolne, w tym sześciolatków, przy szkołach podstawowych. Planuje się również doposażenie istniejących świetlic szkolnych oraz tworzenie nowych - przy szkołach podstawowych, tam gdzie będą wymagały tego warunki i ilość dojeżdżających dzieci.

4. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA DOBRODZIEŃ

Analiza problemów to drugi, po analizie stanu istniejącego etap budowania Planu Rozwoju Miasta Dobrodzień. Etap ten ma na celu identyfikację problemów.

4.1. Identyfikacja problemów w sferze gospodarki:

- brak częściowej infrastruktury na terenach byłych zakładów produkcyjnych,
- niewykorzystanie w pełni terenów po byłych zakładach produkcyjnych.

4.2. Identyfikacja problemów w sferze infrastruktury technicznej:

- niezadawalający stan dróg gminnych i powiatowych,

- brak chodników przy drogach o dużym natężeniu ruchu,
- przestarzały system kanalizacji i wodociągów,
- brak w pełni zgazyfikowania miasta,
- braki w oświetleniu ulicznym.

4.3. Identyfikacja problemów w sferze sytuacji społecznej:

- brak rozwiniętego systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- potrzeba rewitalizacji terenów miejskich,
- powtarzające się akty wandalizmu w miejscach publicznych,
- niskie poczucie wspólnoty wśród mieszkańców,
- mała liczba publicznych punktów dostępu do internetu.

5. ANALIZA SWOT

Przydatnym narzędziem badania ogólnej sytuacji gminy jest analiza SWOT. Jest to jednocześnie kompleksowa metoda planowania strategicznego, pozwalająca odpowiedzieć na pytanie: „gdzie jesteśmy”. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter słów angielskich: *strengths* (mocne strony gminy), *weaknesses* (słabe strony gminy), *opportunities* (szanse występujące w otoczeniu), *threats* (zagrożenia występujące w otoczeniu). Analiza SWOT stała się nieodłącznym elementem procedur zarządzania strategicznego w różnych sferach życia społecznego i gospodarczego oraz w różnych skalach przestrzennych. Najczęściej stosowana jest jako synteza diagnozy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania i rozwoju jednostek terytorialnych.

Miasto Dobrodzień nie jest samoistnym tworem, lecz funkcjonuje w określonym otoczeniu, które tworzą inne jednostki samorządowe, administracja rządowa i służby administracji specjalnych oraz ich wzajemne powiązania o charakterze organizacyjnym, społecznym, ekonomicznym, czy środowiskowym. Uwarunkowania zewnętrzne, które pozostają niezależne od decyzji władz lokalnych, w istotny sposób determinują rozwój danej społeczności, a wpływ ten może być pozytywny bądź negatywny. Władze gminy mogą jedynie monitorować zmiany, które zachodzą w jej otoczeniu, co pozwala na identyfikację istniejących, a także przyszłych szans i zagrożeń rozwoju i zminimalizuje wpływ ewentualnych, negatywnych skutków. Znajomość uwarunkowań gminy pozwala na podjęcie działań sprzyjających rozwojowi potencjału lokalnego i wykorzystaniu nadarzających się okazji.

Celem analizy SWOT jest określenie i analiza czynników pod kątem pozytywnego i negatywnego wpływu na rozwój miasta. Pozwala to wyodrębnić następujące grupy czynników, zjawisk i procesów:

- *szanse* – pozytywne zewnętrzne (zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju),
- *zagrożenia* – negatywne zewnętrzne (wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery, utrudnienia dla rozwoju),
- *mocne strony* – pozytywne wewnętrzne (atuty, walory gminy, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu; miasto samo wpływa na te zjawiska),

- *słabe strony* – negatywne wewnętrzne (zjawiska ograniczające możliwości rozwoju gminy, na które ona sama ma wpływ. Są one konsekwencją ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji).

Tabela 3. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<p>1.Siedziba gminy.</p> <p>2.Tranzytowe położenie miasta (drogowe) przy trasach prowadzących : Poznań-Gliwice, Kłodzko-Szczekociny.</p> <p>3.Bliskość Opola, miasta wojewódzkiego o wielokulturowym znaczeniu.</p> <p>4.Miasto o tradycji usług stolarskich.</p> <p>5.Dobra dostępność komunikacyjna.</p> <p>6.Rozwinięta gospodarka odpadami.</p> <p>7.Dobry stan środowiska naturalnego.</p> <p>8.Wysoki poziom oświaty podstawowej i odznaczający się wysoki poziom oświaty gimnazjalnej.</p> <p>9.Rozwinięta infrastruktura sportowa.</p> <p>10.Dostępność usług telekomunikacyjnych.</p> <p>11.Istniejąca oczyszczalnia ścieków posiadająca rezerwę.</p> <p>12.Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna.</p> <p>13.Możliwość podłączenia budynków w celu poboru energii cieplnej do kotłowni Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. z Częstochowy.</p> <p>14.Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dobrodzienia z określeniem przeznaczenia terenów pod inwestycje.</p>	<p>1. Słaba sieć powiązań komunikacyjnych z siedzibą Powiatu.</p> <p>2.Przestarzała sieć wodociągowa i kanalizacyjna.</p> <p>3.Uzależnienie bazy ekonomicznej miasta od kondycji zakładów usługowych.</p> <p>4.Niekorzystna sytuacja demograficzna, ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.</p> <p>5.Nazbyt kosztowna i rozbudowana sfera oświaty i spraw społecznych.</p> <p>6.Duże ograniczenia w kontynuowaniu nauki na poziomie wyższym.</p> <p>7.Niezadawalający stan techniczny części dróg.</p> <p>8.Niewystarczająca ilość miejsc pracy.</p> <p>9.Brak segregacji odpadów niebezpiecznych.</p> <p>10.Brak system przesyłu gazu.</p>

<p>15.System zwolnień z podatku od nieruchomości.</p> <p>16.Duże zasoby siły roboczej i pracowitość mieszkańców.</p> <p>17.Spore zasoby kapitału społecznego.</p> <p>18. Przyjazna obsługa klientów Urzędu Miasta (gmina posiada certyfikat „Przejrzysta Gmina).</p> <p>19.Dobrze rozwinięta współpraca zagraniczna miasta.</p> <p>20.Rozbudowany sektor organizacji pozarządowych.</p> <p>21.Rozwinięta współpraca zagraniczna społeczna i gospodarcza.</p> <p>22.Rozwinięta sieć bazy hotelowej.</p> <p>23.Atrakcje przyrodnicze, turystyczne i historyczne.</p>	
Szanse	Zagrożenia
<p>1.Istniejące rezerwy terenu przeznaczone w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje.</p> <p>2.Bliskość Opola jako ośrodka akademickiego, miasta wojewódzkiego.</p> <p>3.Poprawa kondycji ekonomicznej zakładów usługowych.</p> <p>4.Obecność inwestorów zewnętrznych - napływ kapitału.</p> <p>5.Rozbudowa sieci drogowej – budowa obwodnicy miasta Dobrodzienia wraz z obejściem Myśliny.</p> <p>6.Rozwój sektora MŚP w Parku Przemysłowym na terenie byłego POM-u.</p>	<p>1.Bliskość Opola (odciąganie inwestorów, wykwalifikowanej siły roboczej).</p> <p>2.Ubożenie społeczeństwa.</p> <p>3.Emigracja młodych, wykształconych osób z terenu miasta.</p> <p>4.Niewystarczające środki finansowe, będące do dyspozycji Gminy.</p> <p>5.Słaby rozwój przedsiębiorczości.</p> <p>6. Trudności w dostępie do środków rozwojowych z UE ze względu na m.in. niski stan bezrobocia jak również ograniczone środki własne gminy.</p>

7. Integracja Polski z Unią Europejską – możliwość pozyskania środków zewnętrznych na planowane inwestycje.

8. Sprawna i przyjazna administracja lokalna.

Dokładne uświadomienie sobie mocnych i słabych stron miasta, szans i zagrożeń rozwojowych decyduje o obraniu właściwego kierunku rozwoju społeczno – gospodarczego.

Biorąc pod uwagę potrzeby społeczne, rozwój lokalnej gospodarki i kierunki przekształceń strukturalnych działania powinny zmierzać do:

➤ skutecznego rozwiązywania problemów o charakterze społecznym w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz zatrzymania procesu odpływu młodych ludzi z terenu miasta. Będzie to możliwe poprzez stworzenie atrakcyjnych warunków zatrudnienia oraz warunków bytowych takich jak: tereny budowlane, dobra dostępność i wysoka jakość placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, bazy sportowej i rekreacyjnej. Duże znaczenie ma także nacisk na rozwój społeczeństwa informacyjnego (np. umożliwienie mieszkańcom dostępu do internetu), co w przyszłości będzie miało wpływ na likwidację barier i ograniczeń rozwojowych,

➤ aktywizacji terenów przewidzianych pod działalność inwestycyjną, co pozwoli na tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększanie aktywności gospodarczej, a tym samym dochodów ludności.

Wykorzystując atuty i mocne strony miasto ma szansę w niedalekiej przyszłości na wzmocnienie swojej pozycji gospodarczej na mapie regionu. Dla prawidłowego przebiegu tego procesu pożądanym jest stworzenie profesjonalnej bazy informacyjnej o całości gminy oraz jej poszczególnych sferach, tzn.: gospodarczej, infrastrukturalnej, społecznej, środowiskowej oraz finansowej, która winna być na bieżąco wykorzystywana w procesie zarządzania gminą.

6. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

6.1. Wykorzystanie mocnych stron:

- Podtrzymanie tradycji produkcji mebli i wykorzystanie ich w promocji miejscowości jako – MIASTO STOLARZY,
- Wykorzystanie walorów turystycznych dla zwiększenia liczby odwiedzających miejscowość i tym samym rozwój miejscowości,
- Wspieranie aktywności mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury i poprawę jakości przestrzeni a także działania promocyjne,
- Promocja miasta wśród mieszkańców okolicznych miejscowości m. in.: Opola, Częstochowy, Tarnowskich Gór i Strzelec Opolskich,
- Wsparcie „niskiej emisji” poprzez promocje alternatywnych źródeł energii.

6.2. Usuwanie słabych stron:

- Poprawa jakości przestrzeni publicznej w centrum miejscowości dla zwiększenia atrakcyjności i promocji miejscowości a także stworzenia warunków do lokalizacji drobnej przedsiębiorczości,

- Poprawa stanu infrastruktury drogowej dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i dostępności komunikacyjnej,
- Eksponowanie zasobów,
- Ochrona przyrody,
- Opracowanie Planu Miejscowego.

6.3. Wykorzystanie szans zewnętrznych:

- Wyeksponowanie walorów turystycznych poprzez tablice informacyjne i promocję,
- Promocja miejscowości wśród mieszkańców w większych miastach regionu,
- Rozwój infrastruktury i jakości przestrzeni,
- Wykorzystanie szans pozyskania Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej.

6.4. Niwelowanie zewnętrznych zagrożeń:

- Ochrona środowiska,
- Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej,
- Kultywowanie i promocja tradycji,
- Pozyskiwanie alternatywnych źródeł finansowania,
- Ulgi i pomoc dla przedsiębiorców, szczególnie w obszarze przemysłu stolarskiego,
- Opracowanie Planu Miejscowego.

7. MISJA STRATEGII

Wizja Miasta Dobrodzienia:

Miasto Dobrodzień jest zintegrowaną społecznością lokalną, która dzięki sprawnemu współdziałaniu mieszkańców kształtuje atrakcyjny wizerunek miasta jako jednostki wykorzystującej swój potencjał środowiskowy, gospodarczy i kulturalny, przy systematycznym rozwoju infrastrukturalnym oraz gospodarczym.

Misja Miasta Dobrodzień:

Misją Miasta Dobrodzień jest kultywowanie tradycji „Miasta Stolarzy” która może zaoferować pracę mieszkańcom i podnieść potencjał ekonomiczny z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Aby móc racjonalnie kształtować rozwój Miasta Dobrodzienia jako pierwsze należy opracować katalog celów rozwojowych. Będzie się on składał z:

1. **celów strategicznych:** określają one najistotniejsze pola działania miasta i wytyczają kierunki prac na lata 2010-2017. Cele te są równorzędne względem siebie.
2. **celów operacyjnych** są one szczegółowym ujęciem wskazanych celów strategicznych. Cele te są równorzędne względem siebie.

Tabela 4. Wyznaczone cele strategiczne dla miasta Dobrodzienia.

7.1. Cele strategiczne oraz operacyjne – krótko i długoterminowe

I. CEL STRATEGICZNY – Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego miasta

Trwały i dynamiczny rozwój gospodarczy jest podstawowym warunkiem zmniejszania rozmiarów bezrobocia i wzrostu zamożności mieszkańców. Przyczynia się on także do wzrostu dochodów budżetu Gminy, co w konsekwencji umożliwi przeznaczenie coraz większych środków finansowych na zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie mieszkalnictwa, edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury i sztuki, sportu i rekreacji oraz bezpieczeństwa publicznego.

Skala i tempo rozwoju gospodarki lokalnej uzależnione są od czynników i uwarunkowań, na które Gmina nie ma żadnego bezpośredniego wpływu. Niemniej jednak, władze Gminy w sposób pośredni mogą oddziaływać na stan zagospodarowania Gminy.

1. Cel operacyjny – Promocja miasta

Wszelkie walory, którymi miasta może się poszczycić, nie będą mieć wpływu na jej rozwój, o ile nie będą eksponowane i promowane. Działalność promocyjna jest niezbędna w celu pozyskania zarówno inwestorów, jak i turystów odwiedzających miasto. W związku z tym konieczne jest ukierunkowanie działań promocyjnych podejmowanych przez władze Gminy. Podstawowym celem promocji jest wykreowanie powszechnego wizerunku miasta jako „MIASTA STOLARZY”.

Zadania:

- przygotowanie folderu, zawierającego informacje o walorach i zasobach gospodarczych i przyrodniczych gminy,
- współpraca z gminami, Stowarzyszeniami w zakresie organizowania wspólnych akcji promocyjnych,
- korzystanie z mediów w celu zamieszczania informacji o gminie,
- stworzenie tablic informacyjnych w centrum miasta, na jej granicach.

2. Cel operacyjny – Tworzenie prawa przyjaznego rozwojowi

Jednym z najważniejszych dokumentów w mieście jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który stanowi dokument o randze prawa miejscowego. Jest podstawą planowania przestrzennego gminy, a krócej planowania zabudowy w mieście. Bez takiego planu kuleje budownictwo w mieście, zamiera działalność inwestycyjna. Dla firm działających na terenie miasta prócz oczywistych parametrów makroekonomicznych, takich jak np. cena siły roboczej, ważna staje się profesjonalna obsługa ze strony danego samorządu, w trakcie całego okresu działalności firmy na jego terenie. Tutaj pojawia się także kwestia udogodnień, w tym zniżek w podatku od nieruchomości, oferowanych za adaptację lub budowę nowych obiektów na cele działalności gospodarczej lub tworzenie nowych miejsc pracy.

Zadania:

- przystąpienie do prac nad planem zagospodarowania przestrzennego,
- stworzenie przepisów o pomocy publicznej,
- opracowanie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.

3. Cel operacyjny – Podjęcie działań wspierających rozwój przedsiębiorstw

Rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta jest szczególnie ważny. Doceniając rolę przedsiębiorczości, samorząd gminny stara się stworzyć warunki dla jej rozwoju, poprzez prowadzenie różnorodnych działań o charakterze organizacyjnym i edukacyjnym. Bardzo ważne jest stworzenie dla przedsiębiorców odpowiednich warunków (w tym także materialnych) do prowadzenia działalności.

Funkcjonowanie firmy w wymiarze lokalnym zależy w dużej mierze od operatywności i przychylności urzędników samorządowych. Początkujący przedsiębiorca kierując pierwsze swoje kroki do urzędu gminy oczekuje pomocy w zarejestrowaniu działalności gospodarczej oraz kompetentnych porad urzędowych.

Główne kierunki aktywizacji gospodarczej miasta to: zainteresowanie ofertami inwestorów, rozwój infrastruktury na potrzeby nowych przedsięwzięć gospodarczych, zagospodarowanie terenów poprzemysłowych (były POM, RSP „Jedność” Dobrodzień), wsparcie i promocja istniejącej przedsiębiorczości.

Podjęmowane działania tj. uchwalone przez Radę Miejską preferencje podatkowe dla inwestorów zwiększających potencjał gospodarczy i tworzących nowe miejsca pracy mają na celu rozwój miasta jako ośrodka gospodarczego oraz dywersyfikację działalności gospodarczej. Celem jest utrzymanie istniejących miejsc pracy i niskiego bezrobocia.

Zadania:

- pozyskanie inwestorów zewnętrznych,
- rozwój infrastruktury pod potrzeby nowych przedsięwzięć gospodarczych
- zagospodarowanie obiektów nieużytkowanych na terenie miasta,
- pozyskanie funduszy pomocowych,
- preferencje podatkowe

4. Cel operacyjny – Modernizacja i renowacja budynków przeznaczonych na działalność użyteczności publicznej i usługi

Renowacja obiektu usługowo-handlowego przy ul. Piastowskiej nr 24 w którym znajdują się lokale użytkowe (usługi dla ludności: sklep, agencja PZU) oraz lokale mieszkalne polegająca na, wymianie okien , odnowieniu pokrycia dachowego i elewacji oraz wymiana zniszczonego ogrodzenia oraz naprawa dojazd w obrębie obiektu.

Renowacja obiektu służącego dla celów zaspokojenia podstawowej opieki zdrowotnej. Budynek ten położony jest przy ul. Moniuszki 2 , znajduje się w strefie konserwatorskiej B1.W budynku znajduje się szereg gabinetów lekarskich oferujących mieszkańcom podstawową opiekę zdrowotną. Budynek został wybudowany w latach trzydziestych w związku z czym jego stan techniczny wymaga już renowacji i generalnego remontu. Niezbędnym jest wykonanie nowego pokrycia dachowego i odnowienie elewacji. W zakresie remontów wewnątrz budynku zaliczyć tutaj trzeba wykonanie sanitariatów, remont centralnego ogrzewania, wymiany stolarki i ślusarki okiennej i drzwiowej, wymiana instalacji elektrycznej, pokryć ścian i podłóg.

Zadania:

- Renowacja obiektu usługowo-handlowego przy ul. Piastowskiej nr 24,
- Renowacja obiektu służącego dla celów zaspokojenia podstawowej opieki zdrowotnej przy ul. Moniuszki 2.

II. CEL STRATEGICZNY – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury

1. Cel operacyjny – Poprawa standardu infrastruktury technicznej

Aby zapewnić mieszkańcom dobre warunki życia, należy dostarczyć im możliwie najszerszy zakres mediów, zaliczanych do infrastruktury technicznej. Pełna infrastruktura techniczna oznacza podłączenie gospodarstwa domowego do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, zaopatrzenie w źródło energii cieplnej, czy też gęstą i o dobrej jakości sieć dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też dostęp do światowej sieci internetowej. Tylko pełne podłączenie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom Dobrodzienia życie i rozwój na odpowiednim poziomie.

Pełne wyposażenie miasta w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek prowadzenia działalności gospodarczej. Nowe inwestycje gospodarcze na terenie miasta nie będą realne bez stworzenia dla nich odpowiednich warunków, przede wszystkim w sferze infrastruktury, dalej prawodawstwa i dobrej organizacji usług administracyjnych.

- Niezbędna jest **wymiana sieci wodociągowych** w Dobrodzieniu w celu poprawy jakości wody pitnej oraz ochrony środowiska.

Sieć wodociągowa w Dobrodzieniu ułożona jest w pasie drogowym ulic miasta. Ciężki transport samochodowy poruszający się po nierównej nawierzchni, powoduje drgania dynamiczne przenoszone przez warstwy gruntu do rurociągu. Pociąga to za sobą uszkodzenia mechaniczne rurociągu szczególnie w zakresie złączy.

Wymiany wymaga cała sieć wodociągowa o długości 16,59 km na terenie Dobrodzienia, która obecnie ze względu na wysoką awaryjność spowodowaną wyeksploatowaniem (ok. 70% sieci pochodzi z lat dwudziestych i trzydziestych ubiegłego wieku) wpływa na obniżenie poziomu życia mieszkańców (częste przerwy w dostawach wody) oraz stanowi naturalną barierę ograniczającą możliwości przywrócenia funkcji terenom objętym programem rewitalizacji.

- Niezbędna jest **wymiana sieci kanalizacyjnej** o długości 10,96 km w Dobrodzieniu. W szczególności tej położonej w pasie drogowym ulic miasta. Przebiega ona w zakresie sąsiedztwie sieci wodociągowej. Sieć ta pierwotnie miała charakter sieci deszczowej. Ruch ciężkich pojazdów samochodowych źle wpływa na trwałość tej sieci. Szczególnie wrażliwe są studzienki kanalizacyjne w zakresie urządzenia włączkowe. Stan sieci pod względem szczelności jest niezadowalający. Istniejąca sieć kanalizacyjna obejmuje swym zasięgiem ok. 60% miasta, jednak ma ona charakter kanalizacji ogólnospławnej, czyli niepotrzebnie dostarcza do oczyszczalni ścieków w Dobrodzieniu wodę deszczową, co z jednej strony niepotrzebnie obciąża oczyszczalnię ścieków, a z drugiej strony wpływa na podwyższenie kosztów jej eksploatacji. Dlatego na terenie całego miasta konieczne jest dobudowanie sieci sanitarnej, tak ,aby istniejąca sieć ogólnospławna mogła spełniać rolę kanalizacji deszczowej. Wymogi ochrony środowiska powodują iż niemożliwy jest przywrócenie pierwotnej funkcji terenów przemysłowych bez rozwiązania problemu odprowadzania ścieków do oczyszczalni.

Należy podkreślić również, że obecnie inwestycje w dziedzinie infrastruktury technicznej oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla potencjalnych nowych mieszkańców.

Na terenie miasta Dobrodzień planuje się również budowę kolektora ciśnieniowego i przepompownię ścieków na trasie kanalizacji sanitarnej wzdłuż ulicy Piastowskiej (od stadionu do Fabryki Mebli Kler SA) ok. 1000 m. W przyszłości planuje się także budowę

kanalizacji rozdzielczej wzdłuż następujących ulic: ul. Cmentarna, ul. Chłopska, ul. Dębowa, ul. E. Stein, ul. K. Mańki, ul. Kościuszki, ul. Lubliniecka, ul. Oleska, ul. Mickiewicza, ul. Miodowa, ul. Moniuszki, ul. Pocztowa, ul. Opolska, ul. Piastowska, Plac Wolności, ul. Polna, ul. Reymonta, ul. Parkowa ul. Rzędowicka, ul. Solna, ul. Spółdzielcza, ul. Topolowa, ul. Kś. Gładysza, ul. Zielona.

- Przeważała i zdewastowana **infrastruktura drogowa i mostowa** wskazuje na konieczność przeprowadzenia działań mających na celu przebudowę układu komunikacyjnego i transportowego na terenie wzmożonej aktywności gospodarczej jakim jest **teren byłego POM-u oraz objazd wokół wysepki na ulicy Parkowej i drogi na terenie likwidowanej RSP „Jedność” w Dobrodzieniu**, które stały się niedrożne ze względu na mocne uszkodzenia nawierzchni asfaltowej. Na terenie Parku Przemysłowego prowadzi działalność kilkanaście podmiotów gospodarczych, które zatrudniają ok. 370 osób. Teren ten stał się ważnym ośrodkiem gospodarczym dla gminy, ale pełni także ważną funkcję w regionie i kraju. Na terenie tym mieści się jeden z największych producentów mebli tapicerowanych w Polsce. Rozwój tej strefy wpłynie na dywersyfikację działalności gospodarczej, poprzez rozwój małej przedsiębiorczości w innych branżach niż stolarstwo z zachowaniem istniejących miejsc pracy w przemyśle meblarskim. Na terenie Parku Przemysłowego znajdują się obiekty produkcyjne, pomocnicze, biurowe, magazynowe, salony wystawowe oraz grunty przeznaczone na składowiska lub budowę nowych obiektów produkcyjnych. Dlatego przywrócenie funkcji terenu parku przemysłowego jest najistotniejszym zadaniem władz gminnych. Wskaźnik bezrobocia dotychczas w Dobrodzieniu kształtował się na poziomie 3-4 % i celem gminy jest jego utrzymanie na niezmiennym poziomie, co nie będzie możliwe bez poprawy infrastruktury towarzyszącej i przywrócenia poprzednich i nowych funkcji terenu.

Projekt przebudowy dróg wewnątrz zakładowych na terenie byłego POM-u obejmuje wykonanie **15.700m²** nawierzchni asfaltowej umożliwiającej dojazd do znajdujących się na tym terenie obiektów i gospodarcze ich wykorzystanie.

Remontu wymagają też drogi wewnątrz likwidowanej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Jedność” w Dobrodzieniu, co umożliwi utworzenie nowych firm i miejsc pracy.

Ulica Parkowa stanowi również jedyny dojazd do Hotelu w którym zakwaterowanie znajdują najczęściej goście (w celach służbowych) odwiedzający zlokalizowane w Dobrodzieniu podmioty gospodarcze.

Ponadto na terenie miasta, planowane są następujące przedsięwzięcia związane z **modernizacją dróg**:

- ul. K. Wieczorka - utwardzenie nawierzchni placu, zagospodarowanie terenu na powierzchni 650 m²,
- dojazd do ul. Opolskiej od oczyszczalni ścieków – utwardzenie drogi z podbudową tłuczniową ok. 760 m², oraz budowa zjazdu z przepustem,
- ul. Na Habas od ul. Opolskiej – ułożenie dywanika asfaltowego ok. 1 800 m²,
- ul. Opolska (od rynku) - ułożenie nowego dywanika asfaltowego ok. 2 800 m²,
- ulica dojazdowa do ujęcia wody (Dobrodzień – Hadasiki) od ul. Lublinieckiej – ok. 5 000 m²
- ul. K. Mańki - przebudowa nawierzchni ok. 2 400 m²,
- ul. Miodowa (Hadasiki) - utwardzenie nawierzchni na długości 320 mb,
- ul. Studzienna i ul. Zielona utwardzenie dywanikiem asfaltowym,
- droga dojazdowa od ul. Wojska Polskiego do p. Kaczmarczyka – utwardzenie nawierzchni.

- **chodników**:

- ul. Piastowska (w ciągu drogi Woj. nr 901) - modernizacja na dł. ok. 2 100 m²,
- ul. Piastowska (w ciągu drogi Woj. nr 901) - modernizacja z wyznaczenie pasa dla rowerów,

- ul. Lubliniecka – budowa od ul. Zielonej do mostu na terenie zabudowanym na dł. ok. 500 m²,
- ul. Oleska (w ciągu drogi woj. nr 901) – przebudowa na dł. ok. 2 100 m²,
- ul. Wojska Polskiego – przebudowa na dł. ok. 1 200 m²,
- ul. Lubliniecka (Hadasiki),
- **oświetlenia:**
 - ul. Piastowska – budowa na dł. ok. 1 800 mb (w ciągu drogi woj. nr 901),
 - ul. Lubliniecka i ul. Ks. Gładysza - modernizacja na dł. 1 100 mb (w ciągu drogi krajowej nr 46),
- **placów:**
 - modernizacja i przebudowa rynku,
 - brukowanie prawej strony placu targowego przy ul. Solnej.
- Na terenie likwidowanej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Dobrodzieniu znajdują się bloki mieszkalne, których elewacja zawiera **azbest**. Należy dokonać wymiany i utylizacji wyrobów zawierających te szkodliwe substancje, ponieważ są one niebezpieczne dla zdrowia i środowiska. Wymienione działania pozwolą na przywrócenie 2 blokom mieszkalnym zlokalizowanym przy ul. Topolowej ich funkcji tzn. miejsca zamieszkania i wypoczynku przyjaznego zdrowiu ich mieszkańców i środowisku naturalnemu. Miejsce zamieszkania przyjazne mieszkańcom zachęca do zamieszkania i pracy w Dobrodzieniu, co ma pozytywny wpływ na przywracanie do życia społecznego i gospodarczego terenów po RSP „Jedność” w Dobrodzieniu.

Zadania:

- modernizacja wybranych elementów infrastruktury drogowej (gminnej oraz powiatowej),
- przebudowa i odbudowa układu komunikacyjnego w byłym POM ul. Piastowska 39b,
- przebudowa i odbudowa układu komunikacyjnego na terenie byłej RSP w Dobrodzieniu i drogi dojazdowej (drogi wewnątrzzakładowe, ul. Parkowa),
- wymiana starej sieci wodno-kanalizacyjnej,
- budowa nowej sieci wodno-kanalizacyjnej,
- informatyzacja miasta (rozbudowa infrastruktury dostępu do internetu oraz wspieranie rozwoju usług elektronicznych),
- renowacja centrum miasta Dobrodzień,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych (głównie na cele przemysłu stolarskiego),
- budowa i modernizacja chodników,
- budowa i wymiana oświetlenia wzdłuż dróg.

III. CEL STRATEGICZNY – Rozwój oświaty i rekreacji

1. Cel operacyjny – Rozwój oświaty

Głównym problemem, z którym obecnie boryka się dobrodzieńska oświata jest pogłębiający się niż demograficzny. Z analiz demograficznych wynika, że liczba urodzeń w gminie ciągle maleje. Powoduje to mniejszą liczbę zgłoszeń dzieci do przedszkoli, a w konsekwencji do szkół. Liczby uczniów i oddziałów w szkołach mają tendencję spadkową wśród dzieci w wieku objętym obowiązkiem szkolnym. Obserwowane zjawisko niżu demograficznego na terenie gminy będzie stopniowo się pogłębiać.

Niż demograficzny wymusza zmiany reorganizacyjne w sieci gminnych szkół podstawowych. W związku z tym, że Dobrodzień jest największą miejscowością w gminie w przyszłości reorganizacja sieci szkół na terenie gminy będzie polegała głównie na skupianiu uczniów z innych miejscowości w Publicznej Szkole Podstawowej w Dobrodzieniu i Publicznym Gimnazjum w Dobrodzieniu, dlatego również środki finansowe będą musiały być inwestowane w placówki oświatowe mieszczące się w Dobrodzieniu.

Budynki szkół i przedszkoli od momentu przejęcia ich przez gminę, przechodzą różne remonty w ramach dotacji przekazywanych przez gminę na działalność placówki jak również dzięki pomocy rodzicom.

Jednakże, pomimo wydatkowanych na remonty szkół funduszy (z budżetu gminy, jak i ze środków wypracowanych przez same placówki) stan techniczny – większości z nich nadal jest niezadowolający. Stale wymagają dużych nakładów finansowych przeznaczanych m.in. na: wymianę okien, remont sanitariatów, pionów kanalizacyjnych, podłoża w klasach, salach gimnastycznych oraz remontów obiektów sportowych.

Obiekty szkolne, przyszkolne i przedszkolne oraz związana z tym infrastruktura sportowa wymaga przeprowadzenia modernizacji. Duży koszt utrzymania budynków szkolnych i przedszkolnych spowodowany stratami ciepła skłania do podjęcia działań termomodernizacyjnych obejmujących między innymi wymianę okien i docieplenia ścian, odnowienia elewacji, modernizację infrastruktury technicznej (wymiana c.o., remont sanitariatów itp.) i pomieszczeń w budynkach. Działaniami rewitalizacyjnymi powinny zostać objęte poniższe placówki szkolne wraz z ich otoczeniem:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrodzieniu, ul. Piastowska 49.

Budynek internatu oraz przyległy do niego budynek mieszkalny ze względu na rok budowy wymaga kapitalnego remontu polegającego na odnowieniu elewacji wraz z ociepleniem ścian, remontu dachu, wymiany okien. Należy również wykonać modernizację infrastruktury technicznej wewnątrz budynku polegającej na wymianie centralnego ogrzewania i remontu sanitariatów.

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrodzieniu ul. Piastowska 49:

- utworzenie gabinetu stomatologicznego,
- wymiana stolarki budowlanej (okna, drzwi),
- wymiana instalacji odgromowej, konserwacja dachu i rynien,
- elewacja zewnętrzna budynku.

- Publiczne Gimnazjum ul. Piastowska 17:

- budowa hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum.

Wyżej wymienione zadania inwestycyjne stanowią tylko ogólny zarys prac niezbędnych do wykonania, poza nimi na bieżąco będą wykonywane prace remontowo-modernizacyjne polegające na :

- malowaniu pomieszczeń w miarę potrzeby,
- awaryjne naprawy wodno-kanalizacyjne,
- inne naprawy remontowo-budowlane.

Ponadto dokonywane będą bieżące zakupy pomocy naukowych i sprzętu szkolnego. Planuje się zakup autobusu celem dostosowania organizacji dowożenia do aktualnych potrzeb. Priorytetem naszych działań będzie racjonalizacja sieci szkolnej.

Zadania:

- dostosowanie infrastruktury edukacyjnej i sportowej gminy do zmieniających się standardów i potrzeb (modernizacja budynków, dostosowanie boisk sportowych, reorganizacja sieci szkół i zapewnienie odpowiednich warunków kształcenia, itd.),

- podnoszenie jakości kształcenia w szkołach (doskonalenie kadr nauczycielskich, komputeryzacja i doposażenie szkół w niezbędny sprzęt, wymiana młodzieży i współpraca międzynarodowa szkół, itd.),
- wspieranie edukacji przedszkolnej (rozwój niezbędnej infrastruktury przedszkolnej, promocja edukacji przedszkolnej wśród mieszkańców, itd.),
- wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży (zajęcia wyrównawcze, zasiłki dla rodzin najuboższych, systemy stypendialne dla młodzieży gimnazjalnej, itd.),
- promocja różnych form edukacji pozaszkolnej (kształcenie ustawiczne osób starszych, edukacja na odległość, itd.),
- modernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej w Dobrodzieniu, ul. Piastowska 49,
- Remont budynku internatu wraz z budynkiem mieszkalnym.

1. Cel operacyjny – Rozwój rekreacji

Rozwój miasta wymaga ciągłego doskonalenia i uatrakcyjniania propozycji spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców.

Stworzenie ciekawej oferty spędzania wolnego czasu dla społeczności lokalnej sprzyja rozwijaniu zainteresowań, podnosi poziom wiedzy, aktywizuje oraz minimalizuje powstawanie patologii społecznych. Jednocześnie tworzy pozytywny wizerunek miasta oraz buduje lokalną wspólnotę.

Imprezy sportowo-rekreacyjne spełniają rolę zachęty i wyrabiają nawyk do czynnego uczestnictwa w rekreacji, mającej charakter działań prozdrowotnych. Realizacja tych przedsięwzięć ma na celu wzbogacenie szkolnego procesu dydaktyczno-wychowawczego o pozalekcyjne zajęcia edukacyjne oraz sportowe.

Zadania:

- budowa kompleksu sportowego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012,
- wykonanie instalacji solarnej dla podgrzewania ciepłej wody dla krytej pływalni „Delfin” w Dobrodzieniu.

IV. CEL STRATEGICZNY – Poprawa życia mieszkańców

1. Cel operacyjny – Rewitalizacja miasta

Program rewitalizacji miasta Dobrodzień zmierzający do uporządkowania „starej tkanki” urbanistycznej, renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne a także poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych.

W Dobrodzieniu istnieją obszary zdegradowane, które powinny zostać poddane działaniom rewitalizacyjnym.

Na terenie miasta, do działań rewitalizacyjnych przeznaczone są poszczególne obszary i obiekty, które uległy zniszczeniu, degradacji, czy też wygaśnięciu dotychczasowych funkcji.

Biorąc pod uwagę zgłoszone również przez podmioty zainteresowane wnioski oraz założenia do Programu Rewitalizacji, określone zostały obszary i obiekty planowane do realizacji w ramach działań rewitalizacyjnych. Obszary te z punktu widzenia miasta odgrywają rolę kluczową pod względem gospodarczym i społecznym. Dlatego, jeżeli nie zostaną podjęte działania zmierzające do

przywrócenia ich funkcji to w przyszłości można się spodziewać odpływu kapitału, miejsc pracy z Dobrodzienia, ubożenia społeczeństwa i wzrostu przestępczości. Jednocześnie problemy na nich występujące mogą w przyszłości doprowadzić do marginalizacji obszarów planowanych do rewitalizacji w ramach niniejszego programu.

W celach rewitalizacji miasta budynki będące w zasobie gminy takie jak:

- **bloki w rynku** (położone w strefie konserwatorskiej B1 przeznaczone na cele mieszkaniowe wymagają przeprowadzenia modernizacji i remontów. Budynki zostały wybudowane w latach 1840 - 1960 w związku z czym ich stan techniczny wymaga już renowacji i generalnego remontu. W ramach działań rewitalizacyjnych w budynkach tych należy przeprowadzić prace termomodernizacyjne obejmujące między innymi wymianę okien i docieplenia ścian, odnowienie elewacji, należy również wykonać modernizację infrastruktury technicznej wewnątrz budynków poprzez instalację centralnego ogrzewania),

- **bloki należące do Spółdzielni Mieszkaniowej „Strzecha”** - wybudowane w latach siedemdziesiątych wymagają przeprowadzenia odnowienia elewacji, a wraz z tym prac termomodernizacyjnych polegających na ociepleniu ścian budynków,

- **zabytkowy budynek mieszkalny przy ul. Parkowej (własność prywatna)** - wybudowany w roku 1884 wymaga kapitalnego remontu polegającego na wymianie pokrycia dachowego, odnowieniu elewacji i ociepleniu ścian budynku. Wewnątrz budynku niezbędnym jest remont sanitariatów, remont centralnego ogrzewania.

Zadania:

- modernizacja bloków w rynku położonych w strefie konserwatorskiej B1 przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
- modernizacja bloków należących do Spółdzielni Mieszkaniowej „Strzecha”,
- remont zabytkowego budynku mieszkalnego przy ul. Parkowej.

2. Cel operacyjny – Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców

Patologie społeczne obniżają poziom życia ogółu ludności. Należy zauważyć, że tylko dobrze zorganizowane i skoordynowane działania prewencyjne dają widoczne efekty. Często przyczyną patologii jest brak możliwości zagospodarowania czasu wolnego. Do zadań Gminy należy także pomoc osobom bezrobotnym.

Najpilniejszym zadaniem jest oświetlenie **zabytkowego parku miejskiego**. Ideą tego pomysłu jest przywrócenie funkcji Zabytkowego Parku Miejskiego w Dobrodzieniu jako bezpiecznego miejsca wypoczynku i obcowania z przyrodą. Należy podkreślić iż znajdujące się w Parku obecnie tablice edukacyjne, kosze na śmieci i ławki są notorycznie niszczone.

Zadania:

- zamontowanie oświetlenia w zabytkowym Parku Miejskim,
- wspieranie działań policji, zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia przestępczości,
- wprowadzenie systemu monitorowania miejsc szczególnie narażonych na akty wandalizmu,
- tworzenie warunków atrakcyjnego spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinach,
- pomoc ludziom długotrwale bezrobotnym w powrocie na rynek pracy (organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych, współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami),
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy (np. punkt obsługi bezrobotnych),

- projekty dla osób, które przekroczyły 40 rok życia oraz z niepełnym przygotowaniem zawodowym.

3. Cel operacyjny – Wzmacnianie więzi społecznych

Czynniki niematerialne, tj. np.: tradycja, kultura, wspólne normy zachowań, wzmacniają poczucie zaufania społecznego, w pozytywny sposób determinując poziom kapitału społecznego, tworząc fundamenty „małej ojczyzny”. Budowanie więzi społecznych kształtuje podstawy społeczeństwa obywatelskiego, wzmacniając aktywne zaangażowanie mieszkańców na rzecz rozwoju Miasta.

Za rozwój Miasta, zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i społecznym, w zdecydowanej większości odpowiedzialni są jej mieszkańcy. Wspieranie aktywności mieszkańców Miasta Dobrodzień, ich samorządności i prób samoorganizacji w celu rozwiązywania własnych problemów, jest konieczne dla budowy społeczeństwa obywatelskiego. Wszelkie inicjatywy wychodzące od ogółu, jednoczące go w dążeniu do osiągnięcia wybranego celu, powinny być przez władze Miasta wspierane organizacyjnie i finansowo w stopniu stosownym do planowanych korzyści.

Obszar Parku Miejskiego o pow. 4 ha – stanowi bardzo istotną część miasta służącą do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. W pobliżu parku usytuowana jest kryta pływalnia. Park posiada bogaty drzewostan, wiele nowych nasadzeń, urządzony plac zabaw i odremontowane ciągi piesze, które wymagają jeszcze szeregu prac związanych z ich utwardzeniem.

W zabytkowym parku miejskim istnieją również pozostałości dawnego amfiteatru, który planowany jest do odbudowy.

Niezbędnym jest wykonanie oświetlenia w zabytkowym Parku Miejskim.

Zadania:

- odbudowa amfiteatru,
- wykonanie oświetlenia w Parku Miejskim,
- wspieranie samoorganizacji mieszkańców poprzez udostępnianie lokali i obiektów gminnych na potrzeby związane z realizacją społecznych programów kulturowych, oświatowych i sportowych,
- kultywowanie tradycji i zwyczajów lokalnych.

8. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela 5. Wieloletni program inwestycyjny na lata 2010 – 2017.

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie
1.	Przebudowa dróg wewnętrznych i kanalizacji deszczowej na terenie byłego POM-u w Dobrodzieniu – wniosek będzie złożony w kwietniu do RPO	- poprawa infrastruktury drogowej, - ochrona środowiska - podniesienie jakości życia mieszkańców,	- drogi, - kanalizacja
2.	Termomodernizacja budynku Przychodni Lekarskiej	- poprawa stanu technicznego budynku,	- budynek publiczny

	w Dobrodzeniu przy ul. Moniuszki 2 (wymiana pokrycia dachowego, stolarki okiennej i drzwiowej, pieca CO oraz grzejników) – wniosek złożono do RPO		
3.	Przebudowa i odbudowa układu komunikacyjnego na terenie byłej RSP w Dobrodzeniu – wysepka	- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej,	komunikacja
4.	Termomodernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej w Dobrodzeniu przy ul. Piastowskiej nr 49 (ocieplenie, wymiana pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej) – wniosek złożono do RPO	- poprawa stanu technicznego budynku,	budynek oświatowy
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Dobrodzenia – w trakcie	- ochrona środowiska, - podniesienie jakości życia mieszkańców,	kanalizacja sanitarna
6.	Odbudowa sieci wodociągowej na terenie Dobrodzenia – w trakcie	- ochrona środowiska, - podniesienie jakości życia mieszkańców,	wodociągi
7.	Budowa oświetlenia w Parku Miejskim w Dobrodzeniu	- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg ulicznych oraz mieszkańców,	oświetlenie uliczne
8.	Budowa amfiteatru w Parku Miejskim	- rozwój infrastruktury kulturalnej, - uatrakcyjnienie spędzania czasu mieszkańcom miasta oraz odwiedzającym turystom,	amfiteatr
9.	Renowacja rynku (wymiana wodociągu, budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, nawierzchnie, elewacje budynków komunalnych, odbudowa fontanny z zagospodarowaniem) w Dobrodzeniu przy Placu Wolności	- ochrona środowiska, - podniesienie jakości życia mieszkańców,	- rynek, - kanalizacja, - wodociągi, - budynki komunalne, - fontanna
10.	Termomodernizacja budynku Dobrodzieńskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Dobrodzeniu, modernizacja sali kinowo - widowiskowej, sali kameralnej i holu	- poprawa stanu technicznego budynku,	budynek kultury
11.	Budowa hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum w Dobrodzeniu przy ul. Piastowskiej	- rozwój infrastruktury sportowej, - zaspokajanie potrzeb sportowych,	hala sportowa

		- uatrakcyjnienie spędzania czasu mieszkańcom miasta,	
12.	Przebudowa wjazdu do Publicznego Gimnazjum w Dobrodzieniu przy ul. Piastowskiej (likwidacja szamb, wykonanie parkingów oraz remont nawierzchni)	- poprawa infrastruktury drogowej, - stworzenie miejsc parkingowych, - zadbanie o lepszy wygląd wizerunku budynku publicznego,	- drogi wjazdowe, - nawierzchnie dróg, - parkingi,
13.	Termomodernizacja budynku krytej pływalni Delfin w Dobrodzieniu (docieplenie, wymiana pokrycia dachowego)	- poprawa stanu technicznego budynku, - rozwój infrastruktury sportowej - poprawa warunków rozwoju fizycznego mieszkańców	- pływalnia
14.	Budowa dróg gminnych, ciągów pieszo-rowerowych przy drogach wojewódzkich i powiatowych	- poprawa infrastruktury drogowej, - poprawa stanu technicznego budynku, - uatrakcyjnienie spędzania czasu mieszkańcom miasta oraz odwiedzającym turystom,	- drogi, - trasy rowerowe
15.	Budowa obwodnicy – drogi wojewódzkiej 901	- ulepszenie infrastruktury drogowej,	obwodnica
16.	Budowa nowych punktów świetlnych	- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg ulicznych oraz mieszkańców,	oświetlenie uliczne
17.	Prace porządkowe i renowacyjne przy Cmentarzu Ewangelickim i Żydowskim w Dobrodzieniu	- uporządkowanie i odnowienie terenu przy cmentarzu,	cmentarze
18.	Termomodernizacja budynku komunalnego z lokalami użytkowymi przy ul. Oleskiej i Placu Wolności w Dobrodzieniu (ocieplenie, kotłownia + CO w mieszkaniach komunalnych)	- poprawa stanu technicznego budynku,	budynek komunalny

9. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIASTA DOBRODZIEŃ

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Dobrodzień rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Dobrodzieniu. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Dobrodzienia. Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Dobrodzienia. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Tabela 6. Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Dobrodzień.

Zadanie	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Przedłożenie Planu Odnowy Miasta Dobrodzień przedstawicielom Rady Miejskiej	Przewodniczący Rady Miejskiej	Maj 2010
2. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miasta Dobrodzień na Sesji Rady Gminy	Rada Miejska	Czerwiec 2010
3. Zamieszczenie Planu Odnowy Miasta Dobrodzień na stronie internetowej Gminy	Burmistrz	Lipiec 2010
4. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z Funduszy Strukturalnych	Burmistrz	2010-2017
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w Planie Odnowy Miasta Dobrodzienia	Burmistrz, Rada Miejska	Do 2017

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Dobrodzień. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

Tabela 7 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miasta Dobrodzienia

Zadanie	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Planie Inwestycyjnym Planu Odnowy Miasta Dobrodzienia	Burmistrz	Raz w roku na sesji Rady Miejskiej
2. Ocena realizacji Planu Inwestycyjnego Planu Odnowy Miasta Dobrodzienia	Burmistrz	Przed sesją absolutoryjną każdego roku na sesji Rady Miejskiej

3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób wyznaczających wcześniej zadania priorytetowe dla oceny ich aktualności	Rada Miejska	Raz na trzy lata na sesji Rady Miejskiej
---	--------------	--

10. PODSUMOWANIE

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy Dobrodzienia, jego rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój miasta”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Miasta Dobrodzienia, przy opracowaniu kierunków rozwoju miasta.

Celem działania „Odnowa i rozwój miasta” jest poprawa jakości życia na obszarach miejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców miasta oraz promowanie obszarów miejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności miejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów miejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Opracowany Plan Odnowy Miasta zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia miasta poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miasta ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.